

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE

Ediția a XXVIII-a, etapa județeană, 22 februarie 2015

LIMBA LATINĂ

Clasa a IX-a

I. 1. Oferiți o variantă de traducere în limba română: (40 p.)

Numele lui Caesar, suficient pentru victorie

Tum Labienus¹ praemittit impedimenta atque in tumulo collocat. Postea suis dicit: „Habebis, milites, facultatem quam² petebatis: hostem iniquo loco tenetis. Praestate mihi duci³ eandem⁴ egregiam virtutem, quam saepenumero Caesari praestabatis.” Subito milites signa ad hostem dirigunt et Labienus equites ad latera⁵ disponit. Celeriter nostri magno clamore pila in hostes immittunt, qui primo impetu Romanorum in proximas silvas fugiunt.

(C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*, VI, 8 – text adaptat)

¹ Labienus, -i – unul dintre generalii lui Caesar   ² quam (pron. relativ, fem., Ac. sg.) = „pe care”   ³ dux, ducis = „comandant”
⁴ eandem (se acordă cu subst. virtutem) = „același” / „aceeași”   ⁵ latus, -eris = „latură”; „flanc”

2. Analizați morfologic cuvintele subliniate (*petebatis, loco, equites, nostri*). (12 p.)

3. Identificați în text – în cazul în care există – și rescrieți pe foaia de concurs: (4 p.)

a) un adjectiv în cazul ablativ singular; b) un substantiv propriu în cazul dativ singular;

c) un adjectiv pronominal posesiv;   d) un pronume la persoana a II-a.

4. Scrieți forma de indicativ viitor a verbelor *collocat* și *immittunt*, fără să schimbați persoana și numărul din text. Traduceți ambele forme. (4 p.)

5. Schimbați numărul tuturor cuvintelor din propoziția *praestate mihi duci vestram egregiam virtutem*. Rescrieți astfel structura pe foaia de concurs. (6 p.)

6. Identificați în limba română câte două cuvinte cu valori morfologice diferite (de exemplu, un substantiv și un adjectiv), al căror etimon (cuvânt de origine) să fie *hostis*, respectiv *miles*. (4 p.)

II. Citiți cu atenție următoarele pasaje în traducere, din istoria romană a lui Titus Livius (I,1, respectiv I,57):

a) „Astfel, regele aborigenilor, <1.....>, a aflat că mulțimea aceea de oameni sunt troieni, iar căpetenia lor este <2.....>, fiul lui <3.....> și al zeiței <4.....>; după căderea <5.....> și pustiirea patriei lor, și-au părăsit căminul și își caută loc de întemeiere a unui nou oraș. Impresionat de faima neamului și numelui eroului, regele îi întinse mâna, drept garanție a viitoarei prietenii.”

1. Completați lacunele din text cu termenii potriviți. Scrieți pe foaia de concurs doar soluțiile. (10 p.)

2. Alianța dintre cele două popoare (surprinsă în sintagma subliniată) a fost consfințită și prin crearea unei legături de rudenie între rege și erou. Explicați în câteva rânduri episodul respectiv, referindu-vă și la semnificația sa istorică. (4 p.)

b) „Întregul popor mocnea însă de revoltă împotriva lui <....>, nu numai din cauza trufiei lui fără margini, dar și pentru că de atâta vreme ei erau storși de vlagă prin munca trudnică de sclavi, depusă atâta amar de vreme la aceste lucrări publice.”

3. Din text a fost eliminat (<....>) numele unui important rege roman. Numiți-l. (2 p.)

4. Menționați două realizări urbanistice semnificative din epoca acestui rege, care să reflecte efortul cetățenesc subliniat de Titus Livius. Nu este necesar să oferiți alte detalii. (4 p.)

Nota bene! Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru efectiv este de 3 (trei) ore. Se acordă 10 puncte din oficiu.

Concurenții pot folosi dicționarul latin - român (sau latin - o limbă modernă).

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE

Ediția a XXVIII-a, etapa județeană, 22 februarie 2015

LIMBA LATINĂ
Clasa a IX-a

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

Subiectul I

70 de puncte

1. Pentru traducerea textului se vor acorda **40 de puncte**. (40 p.)
Textul conține aproximativ 40 de cuvinte (exceptând conjuncții, prepoziții, adverbe, forme de nominativ singular, iar sintagma *egregiam virtutem* se iau în considerare drept o singură unitate).

Orice eroare / omisiune în traducerea unui termen se depunțează cu **1 punct**. O greșeală minoră se penalizează cu **0,5 puncte**, în măsura în care nu afectează sensul global al propoziției respective.
2. Orice categorie morfologică (se includ valoarea morfologică și formele de bază) identificată eronat sau omisă se depunțează cu **0,5 puncte**:
6 categorii x 0,5 p. = 3 p. x 4 cuvinte (12 p.)
3. Pentru fiecare formă corect identificată pe text se acordă câte **1 punct**: (4 p.)
4. Pentru precizarea formelor solicitate se acordă câte **2 puncte**: (4 p.)
5. Pentru fiecare formă corect construită se acordă câte **1 puncte**: (6 p.)
6. Fiecare cuvânt identificat corect (*e.g. oaste, ostil, ostilitate, ostatic; militar, miliție, a milita*) valorează **1 punct**: 1 p. x 4 exemple (4 p.)

Subiectul II

20 de puncte

1. Se acordă câte **2 puncte** pentru fiecare completare corectă: (10 p.)
2. Pentru referirea la căsătoria dintre Aeneas și Lavinia se acordă **2 puncte**, iar pentru o explicație pertinentă referitoare la semnificația simbolică, la nivel istoric, se acordă **2 puncte**: (4 p.)
3. Precizarea numelui regelui Tarquinius Superbus: (2 p.)
Menționarea doar a nomen-ului sau a cognomen-ului se puntează cu **1 punct**.
4. 2 exemple pertinente x **2 puncte**: (4 p.)

Din oficiu se acordă 10 puncte. Total pe subiect: 100 de puncte.